

Temat : Stan wojenny i schyłek PRL. Rozpad bloku wschodniego.

Tematem dzisiejszej lekcji będzie omówienie przyczyn wprowadzenia stanu wojennego w Polsce , jego przebiegiem , skutkami oraz przyczynami upadku potęgi ZSRS. Powstaniu demokratycznych państw.

Aby te wydarzenia zrozumieć należy przeczytać tekst z podręcznika str. 212 do 225 oraz poniższą notatkę.

W Polsce stan wojenny ogłosił **I sekretarz Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej generał Wojciech Jaruzelski w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 roku.**

Wtedy to władzę przejęła w Polsce **Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego** z Jaruzelskim na czele

Na ulicach polskich miast pojawiło się wojsko ,wozy opancerzone ,wielu opozycjonistów aresztowano ,przywódców „ Solidarnosci ” , wprowadzono cenzurę ,zakazano strajków , zmilitaryzowano wiele zakładów przemysłowych , zawieszono a później zlikwidowano NSZZ Solidarność , która jednak podjęła działalność nielegalną.

Stan wojenny trwał do 22 lipca 1983 roku , natomiast zawieszony został w grudniu 1982 roku.

Władze komunistyczne argumentowały że wprowadzenie stanu wojennego jest konieczne ponieważ :

1. ma zapobiec kryzysowi gospodarczemu – zakaz strajków w czasie stanu wojennego
2. ma nie dopuścić do przejęcia władzy w kraju przez kierownictwo NSZZ „Solidarność ” drogą siłową co według ówczesnych władz miało nie doprowadzić do rozlewu krwi – możliwość „wojny domowej ”
3. Obawa przed wkroczeniem armii ZSRS do Polski

Do **najtragiczniejszych wydarzeń** po wprowadzeniu stanu wojennego doszło **16 grudnia 1981 roku w Katowicach w kopalni „ Wujek ”** gdzie ZOMO – oddziały milicyjne użyły wobec strajkujących górników broni palnej , a od ich kul zginęło **9 górników**

Mimo wprowadzeniu stanu wojennego w kraju odbywały się demonstracje , przeciw stanowi wojennemu , drukowano nielegalne ulotki , bojkotowano

rządową telewizję ,wiele wydarzeń kulturalnych odbywało się w kościołach.

Niecenzurowane wiadomości podawało konspiracyjne radio Solidarność.

Stan wojenny potępiły wszystkie kraje demokratyczne w tym USA.

Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Lech Wałęsa za działalność na rzecz wolności otrzymał w 1983 roku Pokojową Nagrodę Nobla.

Po wprowadzeniu stanu wojennego pojawiły się nowe organizacje których celem była likwidacja komunizmu w Polsce i uniezależnienie się od ZSRS.

Były to : Solidarność **Walcząca**, Ruch Społeczeństwa Alternatywnego ,

Federacja Młodzieży Walczącej ,Ruch Wolność I Pokój

19 października 1984 roku Polskę wstrząsnęła wiadomość o zamordowaniu przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa kapelana „Solidarności” - przyjaciela robotników księdza **Jerzego Popiełuszki**-ogłoszonego w 2010 roku błogosławionym.

Po zakończeniu stanu wojennego kraj w dalszym ciągu pogrążał się w kryzysie gospodarczym.

Rozpad bloku wschodniego.

W latach 80-tych XX wieku Związek Sowiecki nazywany także Radzieckim pogrążał się w kryzysie wskutek korupcji , nadmiernych wydatków na zbrojenia marnotrawstwa surowców i energii , przegrania wojny w Afganistanie ,

wspierana przeciwników komunizmu na świecie przez Ronalda Regana

W roku 1985 przywódcą ZSRS został Michaił Gorbaczow który zaczął przeprowadzać reformy w tym kraju. Ograniczył wydatki na zbrojenia likwidując rosyjskie bazy wojskowe na świecie i podpisując traktaty rozbrojeniowe z USA ,powierzając młodszym urzędnikom stanowiska państwowe.

Jesień Ludów

Jeszcze latem 1989 roku w Polsce powstał rząd z niekomunistycznym premierem Tadeuszem Mazowieckim , jesienią tego roku powstają demokratyczne rządy drogą pokojową w Czechosłowacji, która w połowie 1990 roku podzieliła się Czechy i Słowację , na Węgrzech , Bułgarii , po zbrojnych walkach w Rumunii , powstaje demokratyczna Albania , przestaje istnieć Jugosławia po krwawej wojnie domowej. W październiku 1990 roku Niemiecka

Republika Demokratyczna łączy się z Republiką Federalną Niemiec tworząc jedno państwo Niemcy ze stolicą w Berlinie.

Rozpad ZSRS

W roku 1990 Litwa , a później Łotwa i Estonia dążyły do niepodległości , nie chciały być w ZSRS. W tym czasie Gorbaczow był prezydentem kraju. W tym czasie 19 sierpnia 1991 roku polityk komunistyczny Janajew usiłuje przejąć władze w ZSRS w Moskwie jest przeciwnikiem demokratyzacji. Gorbaczow zostaje aresztowany przez zamachowców , natomiast bunt w Moskwie tłumi Borys Jelcyn który przejmuje władze. Litwa , Łotwa , Estonia a później Ukraina i Białoruś ogłaszają niepodległość.

8 grudnia 1991 roku delegacje ZSRS, Ukrainy i Białorusi podejmują na spotkaniu w Puszczy Białowieskiej decyzje o **rozwiązaniu ZSRS** i utworzeniu **Wspólnoty Niepodległych Państw. Jedno z największych mocarstw świata przestaje istnieć.**

Warto też pamiętać że 26 kwietnia 1986 roku doszło do awarii w elektrowni atomowej w Czarnobylu na Ukrainie która wówczas należała do ZSRS ,oraz o tym że w 1991 roku przestał istnieć Układ Warszawski i RWPG.

Zadanie str 217 zad 1 i 2 proszę przesać mailem